

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

BIBLIOTEKA KATEDRY BIOGRAFISTYKI PEDAGOGICZNEJ

Nr 4

REDAKTOR SERII
Ryszard Skrzyniarz

SEKRETARZE SERII
Elżbieta Krzewska
Edmund Kuryluk

BIOGRAFIA W LITERATURZE I SZTUCE

REDAKCJA

Ryszard Skrzyniarz
Elżbieta Krzewska
Edmund Kuryluk

WYDAWNICTWO EPISTEME • LUBLIN 2014

RECENZENCI

dr hab. Jadwiga Uchyla-Zroski, prof. UŚ
dr hab. Alina Rynio, prof. KUL

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

Elżbieta Krzewska, Edmund Kuryluk

NA OKŁADCE

Karta z mszału łacińskiego z XIV w., Zakład Narodowy im. Ossolińskich

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE

Studio Format · www.studioformat.pl

© Copyright by Wydawnictwo Episteme, Lublin 2014

© Copyright by Katedra Biografistyki Pedagogicznej KUL, Lublin 2014

ISBN 978-83-62495-40-5

WYDAWNICTWO EPISTEME

Solna 4/9, 20-021 Lublin
www.wydawnictwoepisteme.pl
tel. 669 924 164

DRUK I OPRAWA

elpil, ul. Artyleryjska 11, 08-110 Siedlce
e-mail: info@elpil.com.pl

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

AUTOBIOGRAFIE LITERACKIE

ELŻBIETA BENDER

Autobiografia wobec historycznego tabu.

Arturo Barea i hiszpańska wojna domowa 1936 roku 17

Autobiography and the Historical Taboo.

Arturo Barea and the 1936 Spanish Civil War (Summary) 28

SYLWIA MICHALSKA

Autobiografia w samotności. Samotność jako czynnik twórczy 29

Autobiography in Solitude. Loneliness As a Creative Factor (Summary) . . . 37

MAŁGORZATA PARZYCH

Autobiograficzne porachunki. Mercedes-Benz Pawła Huellego

jako niepokojąco osobista powieść z kluczem 39

Autobiographical Settle. Mercedes-Benz by Paweł Huelle

As Disturbingly Personal Novel with a Key (Summary) 50

URSZULA TABOR

Niedorośle (auto)biografie – narracje osobiste

w perspektywie dziecięcej 53

Immature (Auto) Biographies – Personal Narratives

in the Perspective of Children (Summary) 67

DOROTA ZALEWSKA

Między życiem a literaturą. Poszukiwanie śladów biografii pisarza

w wybranych tekstach Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 69

Between Life and Literature. Searching the Traces of the Writer's Biography

in Chosen Texts by Gustaw Herling-Grudziński (Summary) 80

TERESA ZAWOJSKA

Żywot człowieka uczciwego.

- Wychowanie domowe podstawą etosu polskiej inteligencji
w świetle autobiografii Stanisława Gieysztor *Moja Warszawa* 81
*Life of an Honest Man. Home Upbringing As the Basis for the Ethos
of the Polish Intelligentsia. In the Light of the Autobiography
of Stanisław Gieysztor Moja Warszawa [My Warsaw] (Summary)* 95

BIOGRAFIE LITERACKIE

JOANNA DROZD

Bohaterowie Barbary Wachowicz schodzą z piedestału.

- Między reportażem a biografią 99
*The Heroes of Barbara Wachowicz Go off the Pedestal.
Between Reportage and Biography (Summary)* 110

ANNA RADZEWICZ-BORK

O Polsce i Polakach. Nieobecni we współczesnych

- przestrzeniach edukacyjnych biografistyki 113
*About Poland and Poles. Absent in Contemporary
Educational Spaces of the Biography (Summary)* 122

BARTŁOMIEJ PROC

- Żywot Artakserkses w twórczości Plutarcha z Cheronei 123
Life of Artaxerxes in the Works of Plutarch of Chaeronea (Summary) 132

ANNA JABŁOŃSKA

Biografistyka zaklęta w legendzie. Podania jako element

- obrazu lokalnych społeczności i ich regionu 133
*Biography Enchanted into the Legend. Oral Tradition As a Part
of the Image of Local Communities and Their Region (Summary)* 145

BIOGRAFIE W KULTURZE

BARBARA BOROWSKA

- Nauczyciele-poeci w pracy i w życiu 149
Teachers-Poets at Work and in Life (Summary) 176

WIOLETA ZGŁOBICKA-GIERUT

Twórcza praca na emeryturze – Bronisława Betlej.

- Studium jednego przypadku 177
*Creative Work in Retirement – Bronisława Betlej.
Study One Case (Summary)* 191

ROBERT ZAWISZA

Biografia nieobecna.

Wokół życia i twórczości Ireneusza Platera-Zyberka 193

The Absent Biography.

About the Life and Work of Ireneusz Plater-Zyberk (Summary) 204

KATARZYNA KUŁAKOWSKA

Biografie kobiet tworzących polski teatr kontrkultury

z perspektywy antropologii doświadczenia 207

Biographies of Women Forming a Polish Theater Counterculture

from the Perspective of Anthropology of Experience (Summary) 223

AGNIESZKA CHAMERA-NOWAK

Centralny Urząd Wydawnictw, Przemysłu Graficznego

i Księgarstwa jako epizod w biografii Karola Kuryluka 225

Karol Kuryluk As the Head of the Central Bureau of Publications,

Typographical Industry and Bookselling (Summary) 240

OLEH RUDENKO

„Świetlana Beatrycze” Jana Bołoz Antoniewicza 241

“Świetlana Beatrycze” [Shining Beatrice]

of Jan Bołoz Antoniewicz (Summary) 261

RYSZARD SKRZYNIARZ

Karol Teliga – mecenas sztuki. Przyczynek do biografii 263

Karol Teliga – an Arts Patron. A Contribution to Biography (Summary) . . 279